

МУНИЦИПАЛИТЕТ

ИЛИМИЙ-ПОПУЛЯРДУУ ЖУРНАЛ

МУНИЦИПАЛИТЕТ –
БУЛ АЙМАКТЫН,
АЛ ЖЕРДЕ ЖАШАГАН
КАЛКТЫН
ЖАНА ЖӘБ
ОРГАНДАРЫНЫН
УЧИЛТИГИ

**АТ-БАШЫ РАЙОНУ:
УЛАМЫШТАР ЖЕРИ
ЖАНА АГРАРДЫҚ,
ӨНӨР ЖАЙЫ ӨНҮККӨН
ТУРИСТТИК АЙМАК**

Адабият-сөз өнөртүүлүү

UK International Development
Partnership | Progress | Prosperity

EGED
programme

"Экономикалык өнүгүү үчүн натыйжалуу башкаруу" программы

ДИПЛОМАТИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
DEVELOPMENT POLICY INSTITUTE

"Муниципалитет" журналынын бул чыгарылышы "Экономикалык өнүгүү үчүн натыйжалуу башкаруу" Программасынын (EGED) алкагында даярдалып, жарык көрдү. Программа эл аралык өнүгүү үчүн Улуу Британия өкмөтүнүн каржылык колдоосу менен Өнүктүрүү саясат институту менен биргеликте ишке ашырылууда. Бул материалдын мазмуну сөзсүз түрдө Улуу Британиянын өкмөтүнүн же Өнүктүрүү саясат институтунун расмий көз карашын чагылдыра бербейт.

Муниципалитет –
бул аймактын,
ал жерде жашаган калктын
жана ЖФБ органдарынын
үчилтиги

ДЕКАБРЬ 2024-ж., № 12 (158) чыгарылышы

МУНИЦИПАЛИТЕТ

И Л И М И Й - П О П У Л Я Р Д У У Ж У Р Н А Л

Негиздөөчү жана басып
чыгаруучу: Борбордук Азиянын
жергилиттүү башкаруу
академиясы (БАЖБА) аркылуу
Өнүктүрүү саясат институту (ӨСИ)

Башкы редактор:
ӨСИ башкаруучу төраймы
Надежда ДОБРЕЦОВА
Аткаруучу редактор:
Нургүл ЖАМАНКУЛОВА
Кыргыз тилиндеги
котормун редактору:
Нургүл ЖАМАНКУЛОВА
Дизайн жана жасалгалоо:
Адил АБДРАИМОВ
Кыргыз тилинеоторгон:
Зейнеп АЛТЫМЫШОВА

Журнал автордук макалаларды
кабыл алат жана муниципалитеттерге
даректелген акысыз жарнактарды
жайгаштырат. Журнал акы төлөп
жазылуу аркылуу таркатылат.

**Журналдагы макалалар басып
чыгаруучу тараптын жана анын
өнөктөштөрүнүн көз карашын
сөзсүз эле чагылдырбайт.
Макаланын мазмуну учун
жоопкерчилик авторлорго
жүктөлөт.**

Бардык суроолор боюнча
төмөнкү даректер аркылуу
кайрылыңыздар:
posta – Кыргыз Республикасы,
720001, Бишкек ш., Шевченко көч.,
114, Өнүктүрүү саясат институту;
э-дарек – ndobretsova@dpi.kg
Телефондор: (0312) 97-65-30
(31, 32, 33, 34)
Факс: (0312) 97-65-29

Журналда Өнүктүрүү саясат
институтунун жана БАЖБАнын
кызматкерлери тарткан жана
Интернеттен алынган сүрөттөр
пайдаланылды.

Жалпыга маалымдоо каражаттарын
каттоо жөнүндө күбөлүктүн каттоо
номери 1785.
ISBN 1694-7053

Б Өнүктүрүү саясат институту
институт политики развития
DEVELOPMENT POLICY INSTITUTE

АБАЛЫҢ КАНДАЙ, РАЙОН?

Ат-Башы районунун Социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасын даярдоого себепчи болгон жагдайлар	2
Эмилбек АБДЫКАДЫРОВ: тандап алган жолунузга ишениңиз! Биз да өз жолубузду тандап алдык	3
Ат-Башы районунун портрети: уламыштар жеринен баштап, ар тараптуу жана агрардык, өнөр жайы өнүккөн аймакта чейин	9
“Эт” кластери. Ат-Башынын “Жанар жана Бек” ишканасы күч мекемелерин консерваланган эт менен камсыздайт	14
“Бал” кластери. Ийгиликтин сыры – аарылардай эле эмгектенүү	15
“Сүт” кластери. Кыялдан башат алган өздүк бренд: “Ак-Каймак” базарды кантип багындырды	17
“Мөмөлөр” кластери. Нарын дарыясынан крокодилди табуу мүмкүн эмес, бирок Нарында кулпунаиды өстүрсө болот	18
Социалдык өнүгүү: “Кызыл” үйдөн инновациялык китееканага чейин: райондун маданий “жүрөгү”	20
“Туризм” артыкчылыгы: Ат-Башы районунун туристтик брендин өнүктүрүүгө комплекстүү мамиле	22
Ак-Моюн айылдык аймагы: туризм жана экология – муниципалдык СЭӨПнын алкагында айкалыштырылган маселелер	24

ЮРИДИКАЛЫК КОНСУЛЬТАЦИЯ

Муниципалдык кызмат тууралуу	26
Жер тууралуу	26
Сатып алуулар тууралуу	27
Муниципалдык ишканалар тууралуу	28

2025-ЖЫЛГА ТЕМАЛАР:

- Кыргыз Республикасында жергиликтүү бюджеттерди түзүү жана аткаруу
- ЖӘБ органдарында иш кагаздарын жүргүзүү
- Кадрдык иш кагаздарын жүргүзүү
- Жерди пайдалануунун актуалдуу маселелери
- Муниципалдык кызмат
- Жергиликтүү кеңештин ишинин уюштуруу жана укуктук маселелери
- Мамлекеттик сатып алууларды уюштуруунун негиздери
- Социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасын иштеп чыгуу
- Муниципалдык ишканалардын ишин уюштуруу жана сатып алууларды уюштуруу жана жүзөгө ашируу эрежелери
- Муниципалдык ишкананын бухгалтердик эсеби жана 1С

БОРБОРДУК АЗИЯНЫН ЖЕРГИЛИКТҮҮ
БАШКАРУУ АКАДЕМИЯСЫ
АКАДЕМИЯ МЕСТНОГО УПРАВЛЕНИЯ
ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ
LOCAL GOVERNANCE ACADEMY
OF CENTRAL ASIA

КР БжИМдин №LS220001186
лицензиясы

КР БжИМдин №LS220001195
лицензиясы

**Окуу курстары боюнча
БАЖБАНЫН адистерине
кайрылыңыздар:**
Жылдыз: +996 770 432 660
Эльзада: +996 700 558 568
Алина: +996 700 293 816

Жергилиттүү өнүктүрүү боюнча Консультанттардын улуттук түйүнү – Кыргызстандын шаарларын жана айылдарын өнүктүрүүнү башкарууда сиздин ишенимдүү өнөктөшүңүз

Башкаруу органдарынын кызматкерлери ар кандай көйгөйлөргө туш болушат, бирок бардык нерсени жана баары тууралуу билүү мүмкүн эмес да.

Мында Борбордук Азиянын жергилиттүү башкаруу Академиясы (БАЖБА) уюштурган жергилиттүү өнүгүү боюнча Консультанттардын улуттук түйүнүнүн мүчөлөрү – квалификациялуу адистер жардамга келишет.

**73520000 – 7
СУУГА ТАРИФ ИШТЕП
ЧЫГУУ КЫЗМАТЫ**

Тажрыйбага жана инновацияларга таянган колдоо

Консультанттардын улуттук түйүнү жергилиттүү өз алдынча башкаруу жана жергилиттүү өнүгүү маселеринде төрөлт экспертизага ээ, мыйзамдарды жакши түшүнгөн, инновацияларга көз салып турган, Кыргызстандын муниципалитеттеринде башкаруунун ар түрдүү маселелерин чечүү практикасын жана эл аралык тажрыйбаны билген квалификациялуу консультанттардын башын бириктирет.

Ар бир муниципалитетке жекече мамиле

Консультанттар – Түйүндүн мүчөлөрү жергилиттүү өз алдынча башкаруунун ар бир органына жекече мамиле жасашат. Мунун натыйжасында алар кенештерди берип эле тим болбостон, ошол эле маалда жеринде чыныгы кырдаалга ылайыкташтырылган конкреттуү, практикалык чечимдерди бере алышат.

**73540000 – 8
КТК ҮЧҮН ТАРИФ
ИШТЕП ЧЫГУУ
КЫЗМАТЫ**

Мамлекеттик сатып алуулар порталы аркылуу консультанттар менен контракт түзүүнүн жол-жоболору

Улуттук түйүндүн консультанттары КР Финансы министрлигинин Мамлекеттик сатып алуулар департаментинин Порталында катталган, ошондуктан аларда мамлекеттик сатып алуулар системасы аркылуу ЖӨБ органдары менен кызматташыгу мүмкүнчүлүк бар.

“Тандоо” электрондук каталогуна мамлекеттик сатып алуулардын жалпы классификаторуна (МСЖК) Улуттук тармактын консультанттарынын муниципалитеттер үчүн актуалдуу жана жаңы кызмат көрсөтүүлөрү киргизилген:

- 73510000 – 5 Аймактардын социалдык-экономикалык өнүктүрүү программаларын (СЭӨП) иштеп чыгуу боюнча кызмат көрсөтүү;
- 73520000 – 6 ЖӨБ органдары үчүн муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдүн кошумча тизмесин түзүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр;
- 73520000 – 7 ЖӨБ органдары үчүн Кыргыз Республикасынын аймагында калкты ичүүчү суу менен камсыздоо кызмат көрсөтүүлөрүнө бааларды (тарифтерди) эсептөө боюнча кызмат көрсөтүүлөр;
- 73540000 – 8 ЖӨБ органдары үчүн катуу тиричилик калдыктарын чогултуу, ташуу жана жайгаштыруу боюнча кызмат көрсөтүүлөрүнө бааларды (тарифтерди) эсептөө боюнча кызмат көрсөтүүлөр.

**“Тандоо”
каталогу аркылуу
мамлекеттик порталдан
консультанттардын
кызматын сатып алуу**

“Тандоо” электрондук каталогун колдонуунун артыкчылыктары

“Тандоо” каталогун колдонуу ЖӨБ органдары үчүн консультанттардын кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алуу процессин кыйла жөнөкөйлөтүп, тездөтет. Каталог кызмат көрсөтүүлөрдүн даяр техникалык сүрөттөмөлөрүн берет, бул болсо муниципалитеттерди консультанттар үчүн техникалык тапшырмаларды өз алдынча иштеп чыгуу милдетинен башотот.

**73520000 – 6
КЫЗМАТТАРДЫН
КОШУМЧА ТИЗМЕСИН
ИШТЕП ЧЫГУУ
КЫЗМАТЫ**

Каталог консультанттарды квалификациялоонун жыйынтыкталган процессин билдирет, ал эми билдирет, ал эми бул консультанттар үчүн да, ЖӨБ органдары үчүн да убакытты үнөмдөйт, себеби ар бир конкурс боюнча квалификациялык талаптарды белгилөө зарылдыгын жокко чыгарат.

**73510000 – 5
СЭӨП ИШТЕП ЧЫГУУ
КЫЗМАТЫ**